

V Bruseli 21. januára 2022
(OR. fr, en)

5400/22

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0396(NLE)**

**JAI 57
FREMP 14
COVID-19 12
FRONT 25
MI 39
SAN 32
TRANS 25
IPCR 11
COCON 9**

POZNÁMKA K BODU A

Od: Generálny sekretariát Rady

Komu: Rada

Predmet: Koordinácia v súvislosti s pandémiou COVID-19
Odporúčanie Rady o koordinovanom prístupe na uľahčenie bezpečného voľného pohybu počas pandémie COVID-19, ktorým sa nahrádza odporúčanie (EÚ) 2020/1475
prijatie

1. Komisia 25. novembra 2021 predložila návrh odporúčania Rady o koordinovanom prístupe na uľahčenie bezpečného voľného pohybu počas pandémie COVID-19, ktorým sa nahrádza odporúčanie (EÚ) 2020/1475. Komisia toho istého dňa predstavila svoj návrh na zasadnutí okrúhleho stola v rámci IPCR.
2. Na zasadnutiach IPCR 29. novembra a 2. decembra 2021 sa uskutočnila výmena názorov na znenie návrhu. Delegácie následne predložili písomné pripomienky.
3. Na zasadnutí zameranom na dojednania IPCR 6. decembra 2021 sa rokovalo o prvom kompromisnom znení predsedníctva, o ktorom následne 10. decembra 2021 rokoval Coreper. Pri tejto príležitosti niektoré delegácie požiadali o odloženie prijatia znenia s cieľom zohľadniť účinky vývoja variantu omikron.

4. Európska rada vo svojich záveroch zo 16. decembra 2021 vyzvala na urýchlené prijatie revidovaného odporúčania Rady o voľnom pohybe medzi členskými štátmi.
 5. Na zasadnutí zameranom na dojednania IPCR sa 13. januára 2022 uskutočnila ďalšia výmena názorov o pôvodnom kompromisnom znení predsedníctva. V nadväznosti na túto výmenu názorov a v zmysle oznámenia na zasadnutí Coreperu 14. januára predsedníctvo 17. januára 2022 predložilo IPCR nové kompromisné znenie.
 6. V nadväznosti na zasadnutie IPCR zo 17. januára 2022 vykonalo predsedníctvo v znení návrhu rozhodnutia niekoľko zmien. Toto znenie bolo predložené na schválenie Výborom stálych predstaviteľov 21. januára 2022.
 7. Výbor stálych predstaviteľov sa 21. januára 2022 dohodol na znení návrhu odporúčania Rady o koordinovanom prístupe na uľahčenie bezpečného voľného pohybu počas pandémie COVID-19, ktorým sa nahrádza odporúčanie (EÚ) 2020/1475, ako sa uvádza v prílohe ku dokumentu 5318/22. Coreper sa na tomto zasadnutí dohodol, že Rade navrhne prijať znenie návrhu odporúčania Rady uvedené v prílohe k tejto poznámke na jednom z jej nadchádzajúcich zasadnutí.
- Výbor stálych predstaviteľov tiež rozhodol, že požiada o uverejnenie odporúčania Rady v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
- Výbor stálych predstaviteľov vzal na vedomie zámer rakúskej, maďarskej a maltskej delegácie zdržať sa hlasovania pri prijímaní znenia odporúčania Radou.
- Výbor stálych predstaviteľov tiež vzal na vedomie písomné vyhlásenie portugalskej delegácie, ktoré sa vloží do zápisnice z tohto zasadnutia.
8. Výbor stálych predstaviteľov vzhľadom na uvedené odporúča Rade, aby prijala znenie odporúčania Rady o koordinovanom prístupe na uľahčenie bezpečného voľného pohybu počas pandémie COVID-19, ktorým sa nahrádza odporúčanie (EÚ) 2020/1475, ako sa uvádza v prílohe k tejto poznámke.
 9. Legislatívny akt sa po podpise predsedom Rady uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Návrh

ODPORÚČANIE RADY

o koordinovanom prístupe na uľahčenie bezpečného voľného pohybu počas pandémie COVID-19, ktorým sa nahrádza odporúčanie (EÚ) 2020/1475

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 21 ods. 2, článok 168 ods. 6 a článok 292 prvú a druhú vetu,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Občianstvom Únie sa každému občanovi Únie priznáva právo na voľný pohyb.
- (2) Podľa článku 21 ods. 1 zmluvy má každý občan Únie právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam ustanoveným v zmluvách a v opatreniach prijatých na ich vykonanie. Uplatňovanie uvedeného práva sa zabezpečuje smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES¹. Slobodu pohybu a pobytu zabezpečuje aj článok 45 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“). Keďže na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 21 zmluvy sú potrebné opatrenia Únie a potrebné právomoci nie sú v zmluvách ustanovené inak, Rada môže prijať ustanovenia s cieľom uľahčiť výkon práva na slobodu pohybu a pobytu.
- (3) V súlade s článkom 168 ods. 1 zmluvy sa pri stanovení a uskutočňovaní všetkých politík a činností Únie zabezpečí vysoká úroveň ochrany ľudského zdravia.

¹Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77).

- (4) Generálny riaditeľ Svetovej zdravotníckej organizácie (ďalej len „WHO“) 30. januára 2020 vyhlásil stav ohrozenia verejného zdravia medzinárodného významu v súvislosti s celosvetovou pandémiou nového koronavírusu, ktorý spôsobuje ochorenie COVID-19. WHO 11. marca 2020 dospela k záveru, že ochorenie COVID-19 možno charakterizovať ako pandémiu.
- (5) S cieľom obmedziť šírenie vírusu prijali členské štáty rôzne opatrenia, z ktorých niektoré mali vplyv na právo občanov Únie na slobodný pohyb a pobyt na území členských štátov, ako napríklad obmedzenia pri vstupe alebo požiadavky, aby cezhraniční cestujúci, ktorí si uplatňujú právo na voľný pohyb, absolvovali test na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2.
- (6) Keďže pandémia COVID-19 spôsobila bezprecedentnú núdzovú situáciu v oblasti zdravia, ochrana verejného zdravia sa stala prvoradou prioritou Únie aj jej členských štátov. Členské štáty môžu z dôvodu ochrany verejného zdravia prijať opatrenia na obmedzenie voľného pohybu osôb v Únii. Podľa článku 168 ods. 7 zmluvy sú za vymedzenie svojej zdravotnej politiky, ako aj za organizáciu a poskytovanie zdravotníckych služieb a zdravotnej starostlivosti zodpovedné členské štáty, preto sa tieto môžu v jednotlivých členských štátoch líšiť. Hoci členské štáty majú právomoc rozhodovať o najvhodnejších opatreniach na ochranu verejného zdravia, je vhodné zabezpečiť koordináciu takýchto opatrení s cieľom zabezpečiť uplatňovanie práva na voľný pohyb a bojovať proti závažnému cezhraničnému ohrozeniu zdravia, akým je COVID-19.
- (7) Členské štáty by pri prijímaní a uplatňovaní obmedzení voľného pohybu mali dodržiavať zásady práva Únie, najmä zásadu proporcionality a nediskriminácie. Cieľom tohto odporúčania je uľahčiť koordinované uplatňovanie týchto zásad vo výnimočnej situácii spôsobenej pandémiou COVID-19.
- (8) Jednostranné opatrenia v tejto oblasti môžu spôsobiť výrazné narušenia, pretože podniky a občania čelia širokému spektru odlišných a rýchlo sa meniacich opatrení. To je obzvlášť škodlivé v situácii, keď tento vírus už výrazne zasiahol stav hospodárstva Únie.
- (9) Cieľom koordinovaného prístupu je zabrániť opätovnému zavedeniu kontrol na vnútorných hraniciach. Nie je dôvod na uzatváranie hraníc alebo plošné zákazy cestovania a pozastavenie letov, pozemnej a lodnej dopravy, pretože cielenejšie a koordinovanejšie opatrenia ako COVID-19 preukazy alebo testovanie majú dostatočný vplyv a spôsobujú menšie problémy. Systém „zelených jazdných pruhov“² by mal zachovať pohyb dopravných tokov, najmä v snahe zabezpečiť voľný pohyb tovaru a služieb, aby nedochádzalo k narušaniu dodávateľských reťazcov.

²Oznámenie Komisie s názvom „Posilnenie zelených jazdných pruhov s cieľom udržať chod ekonomiky počas druhej vlny pandémie COVID-19“ [COM(2020) 685 final].

- (10) Aby sa zaistila zvýšená koordinácia medzi členskými štátmi prijala Rada 13. októbra 2020 odporúčanie (EÚ) 2020/1475³. V odporúčaní sa stanovuje koordinovaný prístup v týchto kľúčových oblastiach: uplatňovanie spoločných kritérií a prahových hodnôt pri rozhodovaní o tom, či zaviesť obmedzenia voľného pohybu, mapovanie rizika prenosu ochorenia COVID-19 na základe dohodnutého farebného kódu a koordinovaný prístup, pokiaľ ide o prípadné opatrenia, ktoré sa môžu primerane uplatňovať na osoby pohybujúce sa medzi oblasťami v závislosti od úrovne rizika prenosu v uvedených oblastiach. Rada prijala 1. februára 2021 odporúčanie (EÚ) 2021/119⁴, ktorým sa mení odporúčanie (EÚ) 2020/1475 vzhľadom na vysoký stupeň komunitného šírenia v celej Únii, ktoré mohlo súvisieť so zvýšenou prenosnosťou nových znepokojujúcich variantov vírusu SARS-CoV-2.
- (11) Európsky parlament a Rada prijali 14. júna 2021 nariadenie (EÚ) 2021/953 o rámci pre vydávanie, overovanie a uznávanie interoperabilných potvrdení o očkovaní proti ochoreniu COVID-19, o vykonaní testu a prekonaní tohto ochorenia (digitálny COVID preukaz EÚ) s cieľom uľahčiť voľný pohyb počas pandémie ochorenia COVID-19⁵. Rámec bol vytvorený s cieľom uľahčiť držiteľom digitálnych COVID preukazov EÚ uplatňovanie ich práva na voľný pohyb počas pandémie COVID-19. Toto nariadenie má tiež prispieť k uľahčeniu koordinovaného, postupného rušenia obmedzení voľného pohybu zavedených členskými štátmi v súlade s právom Únie na obmedzenie šírenia vírusu SARS-CoV-2.
- (12) Nariadenie (EÚ) 2021/953 sa začalo uplatňovať od 1. júla 2021. Od uvedeného dátumu mali osoby, ktoré boli zaočkované, testované alebo ktoré prekonali ochorenie, právo získať po očkovaní, testovaní alebo prekonaní ochorenia v členskom štáte digitálny COVID preukaz EÚ. S cieľom čo najlepšie využiť rámec digitálneho COVID preukazu EÚ prijala Rada 14. júna 2021 odporúčanie (EÚ) 2021/961⁶, ktorým sa mení odporúčanie (EÚ) 2020/1475.
- (13) Od júna 2021 došlo k dvom dôležitým zmenám, ktoré majú vplyv na voľný pohyb v rámci Únie. Po prvé, výrazne sa zvýšila zaočkovanosť, pričom kumulatívna plná zaočkovanosť v rámci celkového obyvateľstva Únie dosiahla k 10. januáru 2022⁷ viac ako 68 % v porovnaní s menej ako 30 % v čase prijatia poslednej zmeny odporúčania (EÚ) 2020/1475 a nariadenia (EÚ) 2021/953⁸. Vďaka v súčasnosti dostupným vakcínam proti ochoreniu COVID-19 je tak pred vážnym priebehom ochorenia a úmrtím na COVID-19 lepšie chránený výrazne vyšší percentuálny podiel obyvateľstva. Po druhé, zavedenie digitálneho COVID preukazu EÚ prebehlo v rýchlom tempe.

³Odporúčanie Rady (EÚ) 2020/1475 z 13. októbra 2020 o koordinovanom prístupe k obmedzeniu voľného pohybu v reakcii na pandémiu COVID-19 (Ú. v. EÚ L 337, 14.10.2020, s. 3).

⁴Odporúčanie Rady (EÚ) 2021/119 z 1. februára 2021, ktorým sa mení odporúčanie (EÚ) 2020/1475 o koordinovanom prístupe k obmedzeniu voľného pohybu v reakcii na pandémiu COVID-19 (Ú. v. EÚ L 36I, 2.2.2021, s. 1).

⁵Ú. v. EÚ L 211, 15.6.2021, s. 1.

⁶Odporúčanie Rady (EÚ) 2021/961 zo 14. júna 2021, ktorým sa mení odporúčanie (EÚ) 2020/1475 o koordinovanom prístupe k obmedzeniu voľného pohybu v reakcii na pandémiu COVID-19 (Ú. v. EÚ L 213I, 16.6.2021, s. 1).

⁷<https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html#summary-tab>

⁸<https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html#uptake-tab>

Do januára 2022 vydali členské štáty viac ako 1 miliardu digitálnych COVID preukazov EÚ. Digitálny COVID preukaz EÚ je teda široko dostupný, spoľahlivý a akceptovaný nástroj na uľahčenie voľného pohybu počas pandémie COVID-19. Rámec digitálneho COVID preukazu EÚ nevyužívajú len členské štáty EÚ, tri krajiny Európskeho hospodárskeho priestoru, ktoré nie sú členmi EÚ, a Švajčiarsko⁹, ale aj 29 ďalších tretích krajín a území, pričom sa očakáva, že v budúcnosti sa k nemu pripojí viac tretích krajín. Zároveň však epidemiologická situácia v Únii zostáva problematická, čo odôvodňuje zachovanie opatrení zameraných na ochranu verejného zdravia.

- (14) Vzhľadom na tento vývoj by sa mal spoločný prístup stanovený v odporúčaní Rady (EÚ) 2020/1475 ďalej upraviť, ako to požadovala aj Európska rada vo svojich záveroch z 22. októbra 2021¹⁰. Kľúčovým faktorom by malo byť najmä očkovanie proti COVID-19, test alebo prekonanie ochorenia, čo by mal dokladať digitálny COVID preukaz EÚ. Keďže digitálne COVID preukazy EÚ možno bezpečne vydávať, overovať a akceptovať, cestujúci, ktorí sú držiteľmi platného digitálneho COVID preukazu EÚ, by nemali podliehať dodatočným obmedzeniam voľného pohybu, ako sú ďalšie testy na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2. Predovšetkým by sa od osôb cestujúcich v rámci Únie v zásade nemalo vyžadovať, aby sa podrobili karanténe, keďže to predstavuje značné obmedzenie voľného pohybu.
- (15) Podporujú to odporúčania WHO¹¹, podľa ktorých by sa na plne očkovaných cestujúcich, ako aj na cestujúcich, ktorí v rámci šiestich mesiacov pred cestou prekonali ochorenie COVID-19, nemali vzťahovať dodatočné obmedzenia. Osoby, ktoré nepatria do týchto dvoch kategórií, by v zásade mali mať možnosť cestovať na základe negatívneho testu na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2.
- (16) Na zjednodušenie voľného pohybu v rámci Únie je potrebné vymedziť spoločné chápanie podmienok, ktoré by mali spĺňať tri typy digitálnych COVID preukazov EÚ, aby mohli byť akceptované.
- (17) Komisia 21. decembra 2021 prijala delegované nariadenie (EÚ) 2021/2288, ktorým sa mení príloha k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/953, pokiaľ ide o obdobie uznávania potvrdení o očkovaní vydaných vo formáte digitálneho COVID preukazu EÚ, v ktorých sa uvádza dokončenie primárnej vakcinačnej série¹². V uvedenom delegovanom nariadení sa stanovilo, že potvrdenia o dokončení primárnej vakcinačnej série sa majú na účely cestovania uznávať len vtedy, ak od dátumu poslednej dávky v tejto sérii neuplynulo viac ako 270 dní. Keďže ešte nebolo možné stanoviť obdobie uznávania potvrdení, v ktorých sa uvádza podanie posilňovacích dávok, v delegovanom nariadení sa uviedlo, že v tomto štádiu by sa na potvrdenia o podaní posilňovacej dávky nemalo vzťahovať žiadne obdobie uznávania.

⁹Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2021/1126 z 8. júla 2021, ktorým sa stanovuje rovnocennosť potvrdení súvisiacich s ochorením COVID-19 vydávaných Švajčiarskom s potvrdeniami vydávanými v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/953 (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 49).

¹⁰Dokument EUCO 17/21.

¹¹ WHO-2019-nCoV-Policy-Brief-Risk-based-international-travel-2021.1, k dispozícii na:

<https://www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-Policy-Brief-Risk-based-international-travel-2021.1>

¹²Ú. v. EÚ L 458, 22.12.2021, s. 459.

- (18) Členské štáty by mali bezodkladne prijať všetky potrebné kroky na zabezpečenie prístupu k očkovaniam pre tie skupiny obyvateľstva, ktorých predchádzajúce potvrdenia o očkovaní sa blížia ku koncu štandardného obdobia akceptovania, a to s plným zreteľom na vnútroštátne rozhodnutia o prioritizácii rôznych skupín obyvateľstva pri očkovaní vzhľadom na vnútroštátnu politiku a epidemiologickú situáciu.
- (19) Komisia by mala byť vyzvaná k tomu, aby monitorovala a pravidelne prehodnocovala prístup týkajúci sa obdobia akceptovania s cieľom posúdiť, či nie je potrebné urobiť úpravy alebo zmeny na základe nových vedeckých dôkazov, a to aj v súvislosti s obdobím akceptovania potvrdení vydaných po podaní posilňovacej dávky.
- (20) Na zjednodušenie voľného pohybu v rámci Únie by sa mali zachovať štandardné obdobia platnosti potvrdení o vykonaní testu. Odber vzoriek potrebný na molekulárny test amplifikácie nukleových kyselín (NAAT) by sa na to, aby bol uznaný, nemal vykonať skôr ako 72 hodín pred príchodom. Kratšie obdobie platnosti, ktoré nepresahuje 24 hodín, je odôvodnené v prípade rýchlych antigénových testov uvedených v prílohe I spoločného zoznamu rýchlych antigénových testov na COVID-19 používaných v EÚ, ktorý schválil Výbor pre zdravotnú bezpečnosť¹³, vzhľadom na dostupnosť týchto testov.
- (21) Za posledné mesiace sa klinický výkon rýchlych antigénových testov zlepšil. V máji 2021 technická pracovná skupina pre diagnostické testy na COVID-19 zriadená Výborom pre zdravotnú bezpečnosť¹⁴, ktorá je zodpovedná za spravovanie spoločného zoznamu rýchlych antigénových testov používaných v EÚ, zaviedla štruktúrovanejší, koherentnejší a rýchlejší postup na aktualizovanie tohto zoznamu. Okrem toho sa 21. septembra 2021 technická pracovná skupina dohodla na ďalších vymedzeniach pojmov a kritériách, ktoré by sa mali zväžiť v prípade nezávislých validačných štúdií posudzujúcich klinický výkon rýchlych antigénových testov pri diagnostike COVID-19. Na účely vydania potvrdení o vykonaní testu vo formáte digitálneho COVID preukazu EÚ by mali byť platné len výsledky rýchlych antigénových testov vykonaných na základe nazálnych, orofaryngeálnych a/alebo nazofaryngeálnych výterov. Technická pracovná skupina súhlasila s tým, že zo zoznamu vylúči rýchle antigénové testy založené výlučne na alternatívnych typoch vzoriek, ako sú napríklad sliny.
- Okrem toho sa do zoznamu nezaraďujú ani rýchle antigénové testy združených vzoriek či rýchle antigénové samotesty, čím sa ďalej zvyšuje pravdepodobná konzistentnosť vykonávania zahrnutých testov. Výbor pre zdravotnú bezpečnosť schválil 10. novembra 2021 siedmu a poslednú aktualizáciu spoločného zoznamu. Vzhľadom na tieto zlepšenia by všetky členské štáty mali na účely cestovania akceptovať potvrdenia o vykonaní testu vydané na základe NAAT a potvrdenia o vykonaní testu vydané na základe rýchleho antigénového testu uvedeného v spoločnom zozname EÚ.
- (22) Vzhľadom na dôkazy podporujúce odporúčanie, že osoby, ktoré prekonal laboratórne potvrdené ochorenie COVID-19, nepotrebujú na účely cestovania dodatočné testovanie na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2 alebo samoizoláciu či karanténu, a to aspoň počas prvých 180 dní od prvého pozitívneho testu NAAT, by držiteľia takýchto potvrdení o prekonaní ochorenia mali byť počas uvedeného obdobia oslobodení aj od dodatočných cestovných obmedzení.

¹³ Dostupné na adrese: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

¹⁴ https://ec.europa.eu/health/security/crisis-management/twg_covid-19_diagnostic_tests_sk

- (23) Systém digitálnych COVID preukazov EÚ ponúka možnosť, aby sa pravidlá validácie uplatňovali na dátové súbory preukazov automaticky, čím sa zabezpečí rýchle, spoľahlivé a predvídateľné uplatňovanie pravidiel cestovania. Na uľahčenie uplatňovania pravidiel validácie digitálnych COVID preukazov EÚ by členské štáty mali využívať funkciu štandardizovaných pravidiel spracovania, ktorú ponúka systém digitálnych COVID preukazov EÚ¹⁵.
- (24) Od prijatia nariadenia (EÚ) 2021/953 Komisia prijala niekoľko vykonávacích aktov, v ktorých sa stanovuje, že COVID-19 preukazy vydané určitou treťou krajinou občanom Únie a ich rodinným príslušníkom sa majú považovať za rovnocenné s preukazmi vydanými členskými štátmi v súlade s uvedeným nariadením s cieľom uľahčiť voľný pohyb ich držiteľov. Ak sa v tomto odporúčaní odkazuje na digitálne COVID preukazy EÚ vydané v súlade s nariadením (EÚ) 2021/953, malo by sa to chápať tak, že sa vzťahuje aj na preukazy vydané občanom Únie a ich rodinným príslušníkom, na ktoré sa vzťahujú tieto vykonávacie akty. S cieľom uľahčiť voľný pohyb by sa členské štáty mali nabádať aj k tomu, aby vydávali digitálne COVID preukazy EÚ podľa článku 8 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/953 osobám, na ktoré sa uvedené ustanovenie vzťahuje a ktoré boli očkované v tretích krajinách, najmä v tretích krajinách, na ktorých preukazy sa takéto vykonávacie akty nevzťahujú.
- (25) Ako sa uvádza v článku 3 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/953, držba digitálneho COVID preukazu EÚ nemá byť podmienkou na výkon práva na voľný pohyb. Preto by sa osobám, ktoré nemajú digitálny COVID preukaz EÚ, nemalo brániť v cestovaní, ale v prípade potreby by sa od nich mohlo vyžadovať, aby pred príchodom alebo po príchode podstúpili test na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2 s cieľom znížiť riziko prinesených infekcií.
- (26) Toto odporúčanie sa vzťahuje na používanie digitálneho COVID preukazu EÚ na uľahčenie voľného pohybu v rámci Únie počas pandémie COVID-19. Nepredpisuje ani nezakazuje používanie COVID-19 preukazov na domáce účely, ako je napríklad prístup na podujatia, miesta alebo na pracoviská. Ako sa uvádza v odôvodnení 48 nariadenia (EÚ) 2021/953, ak sa členský štát rozhodne používať digitálny COVID preukaz EÚ na iné účely, právny základ pre takéto vnútroštátne použitia sa musí stanoviť vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktoré musia okrem iného spĺňať požiadavky na ochranu údajov. Ako sa uvádza v odôvodnení 49 nariadenia (EÚ) 2021/953, ak členský štát zriadil systém potvrdení súvisiacich s ochorením COVID-19 na domáce účely, mal by zabezpečiť, aby bolo takisto možné používať digitálne COVID preukazy EÚ a aby boli plne uznávané. Cieľom je zabezpečiť, aby si držiteľia takýchto preukazov, ktorí cestujú do iného členského štátu na základe svojho práva na voľný pohyb, nemuseli obstarávať dodatočné vnútroštátne potvrdenie.
- (27) Vzhľadom na ich osobitnú situáciu alebo plnenie úloh zásadného významu by sa od určitých kategórií cestujúcich, ktorí vykonávajú svoje právo na voľný pohyb, nemalo vyžadovať, aby mali digitálny COVID preukaz EÚ. Tento zoznam by zároveň mohol byť v porovnaní s odporúčaním (EÚ) 2020/1475 obmedzenejší vzhľadom na to, že mnohé osoby cestujúce na účely plnenia úlohy zásadného významu alebo pretože nevyhnutne musia cestovať sú už zaočkované. Mal by zahŕňať pracovníkov v doprave alebo poskytovateľov dopravných služieb, pacientov cestujúcich z naliehavých zdravotných dôvodov, námorníkov, osoby, ktoré denne alebo pravidelne prekračujú hranice na účely cesty do práce alebo do školy, návštevy blízkych príbuzných, vyhľadania lekárskej starostlivosti alebo vykonávania starostlivosti o blízkych, ako aj deti mladšie ako dvanásť rokov.

¹⁵ https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/ehealth/docs/eu-dcc_validation-rules_en.pdf

- (28) Vzhľadom na pokrok dosiahnutý v oblasti zaočkovanosti a úspešné zavedenie digitálneho COVID preukazu EÚ by sa cestovné opatrenia súvisiace s ochorením COVID-19 mali uplatňovať na osobnej a nie na regionálnej úrovni, čo znamená, že kľúčovým faktorom by malo byť očkovanie cestujúceho proti ochoreniu COVID-19, test alebo prekonanie ochorenia, doložené platným digitálnym COVID preukazom EÚ. Cestujúci vykonávajúci svoje právo na voľný pohyb s platným preukazom by v zásade nemali podliehať dodatočným obmedzeniam. Tento prístup je odôvodnený skutočnosťou, že vírus sa stále vyskytuje vo všetkých regiónoch EÚ a epidemiologická situácia v týchto regiónoch sa neustále a rýchlo mení. Individuálny prístup podstatne zjednoduší rámec uplatniteľný na cestovanie v EÚ počas pandémie a poskytne cestujúcim dodatočnú jasnosť a predvídateľnosť, pokiaľ ide o uplatniteľné pravidlá.
- (29) Na informačné účely by sa mala zachovať semaforová mapa znázorňujúca epidemiologickú situáciu na regionálnej úrovni, keďže je užitočným a ľahko zrozumiteľným nástrojom pre verejnosť a orgány členských štátov, s výnimkou mapovania oblastí, v ktorých vírus cirkuluje na veľmi vysokej úrovni a v ktorých sú potrebné dodatočné opatrenia. Kritériá a prahové hodnoty mapy stanovené v odporúčaní Rady (EÚ) 2020/1475 by sa však mali upraviť, aby sa väčší dôraz kládol na novooznámené prípady ochorenia COVID-19 ako kľúčové kritérium na aproximáciu rizika, že cestujúci prinesie infekciu koronavírusom SARS-CoV-2. Toto kritérium by sa malo vážiť podľa zaočkovanosti v tom istom regióne, aby sa zohľadnilo, že očkovanie znižuje riziko, ktoré pre verejné zdravie predstavuje COVID-19.
- Výslednej vázenej miere by sa mal prideliť farebný kód s použitím prahových hodnôt modelu hodnotenia rizika, ktorý vyvinulo ECDC, okrem regiónov s nedostatočnou mierou testovania. Špecifiká mapy by sa mali zahrnúť do prílohy k odporúčaniam. S použitím údajov poskytnutých členskými štátmi by mapu malo každý týždeň uverejňovať Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb.
- (30) Osobitná pozornosť by sa mala venovať oblastiam s veľmi vysokou úrovňou cirkulácie vírusu, a to vzhľadom na zvýšenú pravdepodobnosť prinesených prípadov z týchto oblastí, ako aj na tlak, ktorý môžu dlhotrvajúce obdobia vysokého počtu prípadov vyvíjať na systémy verejnej zdravotnej starostlivosti v týchto oblastiach. S cieľom zmierniť tieto riziká pre verejné zdravie by členské štáty mali odporúčať, aby sa do týchto oblastí a z nich nevykonávali žiadne cesty, ktoré nie sú nevyhnutné. Okrem toho by sa od osôb, ktoré nie sú držiteľmi potvrdenia o očkovaní alebo prekonaní ochorenia a prichádzajú z takýchto oblastí, malo vyžadovať, aby sa pred odchodom podrobili testu na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2, ako aj karanténe/samoizolácii po príchode. Mali by sa uplatňovať výnimky pre osoby cestujúce z nevyhnutných dôvodov, najmä pre pracovníkov v doprave a poskytovateľov dopravných služieb, aby sa obmedzilo narušenie vnútorného trhu a zachovalo fungovanie „zelených jazdných pruhov“.
- (31) S cieľom zabezpečiť jednotu cestujúcich rodín by sa od detí mladších ako 12 rokov, ktoré sú držiteľmi platného digitálneho COVID preukazu EÚ, či už ide o potvrdenie o očkovaní, potvrdenie o vykonaní testu alebo potvrdenie o prekonaní ochorenia, alebo ktoré mali negatívny test na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2, nemalo vyžadovať, aby podstúpili karanténu/samoizoláciu v súvislosti s cestovaním. Okrem toho by deti mladšie ako 6 rokov mali byť vyňaté z požiadavky podstúpiť v súvislosti s cestovaním karanténu/samoizoláciu alebo testy na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2.

- (32) Výskyt nových variantov SARS-CoV-2, ako sa potvrdzuje v súvislosti s výskytom variantu omikron, naďalej vzbudzuje obavy a členské štáty by to mali zohľadniť v kontexte obmedzení voľného pohybu v reakcii na pandémiu COVID-19. Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb pravidelne posudzuje nové dôkazy o variantoch zistených prostredníctvom epidemiologického spravodajstva, genomického skríningu variantov založeného na pravidlách alebo pomocou iných vedeckých zdrojov¹⁶. Týka sa to najmä znepokojujúcich variantov, pre ktoré sú k dispozícii jasné dôkazy poukazujúce na významný vplyv na prenosnosť, závažnosť a/alebo imunitu, čo sa zase pravdepodobne odrazí na epidemiologickej situácii v EÚ/EHP, a týka sa to aj variantov vyžadujúcich si pozornosť, pre ktoré sú k dispozícii dôkazy o genomických vlastnostiach, epidemiologické dôkazy alebo dôkazy in vitro, ktoré by mohli poukazovať na významný vplyv na prenosnosť, závažnosť alebo imunitu, čo sa zasa reálne odrazí na epidemiologickej situácii v EÚ/EHP.

S cieľom poskytnúť prehľad o podiele znepokojujúcich variantov alebo variantov vyžadujúcich si pozornosť v EÚ/EHP spolu s objemami sekvenovania, Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb takisto každý týždeň uverejňuje mapy a iné údaje¹⁷. Na získanie včasných a presných informácií o výskyte a cirkulácii znepokojujúcich variantov vírusu SARS-CoV-2 alebo jeho variantov vyžadujúcich si pozornosť je dôležité, aby členské štáty zachovali alebo dosiahli dostatočne vysoký objem sekvenovania. Nedostatočný objem sekvenovania má za následok slabú schopnosť rozpoznať cirkuláciu znepokojujúcich variantov pred tým, ako budú mať dosah na celkovú epidemiologickú situáciu. Zároveň je dôležité, aby členské štáty zohľadnili rozdiely v objeme sekvenovania, aby sa neodrádzalo od vysokých úrovní sekvenovania.

- (33) Varianty SARS-CoV-2 „alfa“, „delta“ a „omikron“ (variant „omikron“ sa stáva dominantným variantom v rámci Únie) preukázali negatívny vplyv, ktorý môžu nové varianty SARS-CoV-2 mať na epidemiologickú situáciu. Zastavenie šírenia variantu po jeho zistení v rámci Únie môže byť vzhľadom na potenciálny vplyv variantov veľmi ťažké, napriek tomu je vhodné zaviesť postup núdzovej brzdy na účely koordinovaného prístupu, ktorého cieľom je oddialiť šírenie nových variantov v rámci Únie. Aby sa zaistila koordinácia medzi členskými štátmi, malo by sa to uplatňovať aj na situácie, keď členské štáty v súlade s právom Únie zavedú obmedzenia, pretože sa epidemiologická situácia v nejakej oblasti rýchlo zhorší, obzvlášť v oblastiach, ktoré už sú vážne postihnuté.

¹⁶ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

¹⁷ https://covid19-country-overviews.ecdc.europa.eu/#4_EUEEA:_variants_of_concern

- (34) Ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2021/953, ak členský štát v súlade s právom Únie vyžaduje od držiteľov digitálneho COVID preukazu EÚ, aby sa po vstupe na jeho územie podrobili karanténe alebo samoizolácii alebo sa testovali na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2, alebo ak ukladá ďalšie obmedzenia držiteľom takýchto preukazov, pretože sa napríklad rýchlo zhorší epidemiologická situácia v členskom štáte alebo v regióne v rámci členského štátu, najmä v dôsledku znepokojujúceho variantu vírusu SARS-CoV-2 alebo jeho variantu vyžadujúceho si pozornosť, takéto nové obmedzenia má oznámiť Komisii a ostatným členským štátom, a to, ak je to možné, 48 hodín pred zavedením takýchto nových opatrení. Na tento účel členský štát uvedie dôvody a rozsah takýchto obmedzení, uvedie, ktorí držiteľia preukazov podliehajú takýmto obmedzeniam alebo sú od nich oslobodení, dátum a trvanie takýchto obmedzení a vysvetlí ich súlad so zásadami proporcionality a nediskriminácie.
- (35) Postup „núdzovej brzdy“ by mohol spustiť buď členský štát na základe informácií, ktoré sa majú predložiť podľa nariadenia (EÚ) 2021/953, alebo Komisia na základe pravidelného posudzovania nových dôkazov o variantoch Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb. Jeho výsledkom môže byť dohoda vychádzajúca z návrhu Komisie a týkajúca sa časovo obmedzeného uplatňovania dodatočných obmedzení pre cestovanie z dotknutých oblastí, ako je požiadavka testu alebo požiadavka karantény/samoizolácie cestujúcich alebo oboje. Rámec na vymedzenie a posúdenie kritérií, ktoré by mohli viesť k spusteniu intervencií v oblasti verejného zdravia proti znepokojujúcim variantom, ktorý v súčasnosti vypracúva európska expertná skupina pre varianty vírusu SARS-CoV-2¹⁸, by sa mal zohľadniť hneď, ako bude k dispozícii.
- (36) V záujme zachovania fungovania „zelených jazdných pruhov“ by sa požiadavky na testovanie kladené na pracovníkov v doprave a poskytovateľov dopravných služieb v dôsledku aktivácie núdzovej brzdy mali obmedziť na rýchle antigénové testy, nemala by sa vyžadovať žiadna karanténa/samoizolácia. Takéto požiadavky na testovanie by nemali viesť k narušeniu dopravy. Ak by došlo k narušeniu dopravy alebo dodávateľského reťazca, akékoľvek takéto požiadavky na systematické testovanie by sa mali bezodkladne zrušiť alebo odvolať.

¹⁸ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=en&groupId=3791&fromMeetings=true&meetingId=27935>

- (37) Vyhľadávanie kontaktov zostáva ústredným pilierom boja proti šíreniu vírusu, najmä v súvislosti s výskytom nových variantov. Efektívne a včasné vyhľadávanie kontaktov je zároveň náročnejšie, ak ho treba uskutočniť na cezhraničnej úrovni a pre veľký počet osôb, ktoré cestujú blízko seba. Na uľahčenie tohto procesu bol vytvorený spoločný digitálny formulár na vyhľadanie cestujúceho (ďalej len „FVC“)¹⁹ a členské štáty by mali byť nabádané k tomu, aby tento spoločný formát využívali na uľahčenie cestovania. Členské štáty by mali byť takisto nabádané k tomu, aby sa pripojili k platforme na výmenu údajov z FVC, ktorá bola zriadená na základe vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2021/858²⁰, s cieľom zlepšiť svoje možnosti cezhraničného vyhľadávania kontaktov v prípade všetkých druhov dopravy. Platforma na výmenu údajov z FVC umožňuje bezpečnú, včasnú a účinnú výmenu údajov medzi príslušnými orgánmi členských štátov, pretože jej prostredníctvom môžu interoperabilným a automatickým spôsobom zasielať informácie zo svojich existujúcich vnútroštátnych digitálnych systémov FVC, ako aj príslušné epidemiologické informácie ďalším príslušným orgánom.
- (38) Ak sa PLF používajú aj na iné účely ako na vyhľadávanie kontaktov, napríklad na určenie toho, či by sa prichádzajúci cestujúci mal podrobiť testu na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2, nevyplnenie PLF včas pred príchodom by nemalo viesť k tomu, že cestujúcemu bude odopretý vstup do príslušnej krajiny, keďže by to znamenalo vážne obmedzenie voľného pohybu. V prípade potreby by sa však od takýchto cestujúcich mohlo vyžadovať, aby podstúpili iné opatrenia, ako napríklad test na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2 po príchode.
- (39) V záujme obmedzenia vplyvu akýchkoľvek zavedených obmedzení voľného pohybu, zabezpečenia predvídateľnosti, právnej istoty a dodržiavania pravidiel zo strany občanov má zásadný význam jasné, včasné a komplexné informovanie verejnosti, Členské štáty by mali poskytovať takéto informácie včas, a to aj prostredníctvom webovej platformy „Re-open EU“²¹. Členské štáty by tiež mali byť nabádané k tomu, aby v rámci „Re-open EU“ poskytovali informácie o vnútroštátnom používaní digitálneho COVID preukazu EÚ vzhľadom na relevantnosť takýchto informácií pre cestujúcich z iných členských štátov.
- (40) Komisia s podporou Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb by toto odporúčanie mala pravidelne preskúmať vzhľadom na vyvíjajúcu sa epidemiologickú situáciu a výskyt ďalších relevantných vedeckých dôkazov, a svoje zistenia zasielať Rade na posúdenie spolu s návrhom na prípadné zmeny odporúčania. V súlade so zásadami nevyhnutnosti a primeranosti, podľa ktorých by sa akékoľvek obmedzenia mali zrušiť hneď, keď to epidemiologická situácia dovoľí, sa Komisia vyzýva, aby pozorne monitorovala vývoj epidemiologickej situácie a prehodnotila, či po zlepšení epidemiologickej situácie v celej EÚ alebo na regionálnej úrovni bude požiadavka byť držiteľom digitálneho COVID preukazu EÚ stále odôvodnená.

¹⁹ <https://www.euplf.eu/en/home/index.html>

²⁰ Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2021/858 z 27. mája 2021, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2017/253, pokiaľ ide o varovania vydávané v dôsledku závažných cezhraničných ohrození zdravia a vyhľadávanie kontaktov cestujúcich identifikovaných prostredníctvom formulárov na vyhľadanie cestujúceho (Ú. v. EÚ L 188, 28.5.2021, s. 106).

²¹ <https://reopen.europa.eu/sk>

- (41) Vzhľadom na to, že týmto odporúčaním sa upravuje a ďalej rozvíja spoločný prístup na uľahčenie bezpečného voľného pohybu počas pandémie COVID-19, odporúčanie Rady (EÚ) 2020/1475 by sa malo nahradiť.
- (42) Aby sa poskytol dostatočný čas na koordinovaný prístup stanovený v tomto odporúčaní, malo by sa odporúčanie uplatňovať od 1. februára 2022.
- (43) V súlade so zásadou proporcionality by preto mechanizmy zavedené týmto odporúčaním mali byť z hľadiska rozsahu a času obmedzené výlučne na obmedzenia prijaté v reakcii na túto pandémiu. Toto odporúčanie by sa malo prestať uplatňovať najneskôr vtedy, keď sa prestane uplatňovať nariadenie (EÚ) 2021/953,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

Všeobecné zásady

Pri prijímaní a uplatňovaní opatrení na ochranu verejného zdravia v reakcii na pandémiu COVID-19 by členské štáty mali koordinovať svoje činnosti na základe týchto zásad:

1. Akékoľvek obmedzenia voľného pohybu osôb v Únii zavedené s cieľom obmedziť šírenie ochorenia COVID-19 by mali byť založené na konkrétnych a obmedzených dôvodoch verejného záujmu, a to na ochrane verejného zdravia. Takéto obmedzenia by sa mali uplatňovať v súlade so všeobecnými zásadami práva Únie, najmä so zásadou proporcionality a nediskriminácie. Akékoľvek prijaté opatrenia by preto nemali presahovať rámec toho, čo je nevyhnutne potrebné na ochranu verejného zdravia.
2. Všetky takéto obmedzenia by sa mali zrušiť hneď, keď to umožní epidemiologická situácia, a to aj v nemocniciach.
3. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby všetky požiadavky uložené občanom a podnikom predstavovali konkrétny prínos z hľadiska úsilia, ktoré sa v oblasti verejného zdravia vynakladá v boji proti pandémii, a aby nevytvárali neprimerané a zbytočné administratívne zaťaženie.
4. Nesmie dochádzať k diskriminácii medzi členskými štátmi, napríklad uplatňovaním veľkorysejších pravidiel pri cestovaní do a zo susedného členského štátu v porovnaní s cestovaním do a z iných členských štátov.
5. Obmedzenia nesmú byť diskriminačné, t. j. mali by sa rovnako vzťahovať aj na vracajúcich sa štátnych príslušníkov dotknutého členského štátu. Obmedzenia nemôžu byť založené na štátnej príslušnosti dotknutej osoby.
6. Členské štáty by mali vždy prijímať svojich vlastných štátnych príslušníkov a občanov Únie a ich rodinných príslušníkov s pobytom na ich území. Členské štáty by v zásade nemali odoprieť vstup iným osobám cestujúcim z iných členských štátov a mali by uľahčovať rýchly tranzit cez svoje územie.

7. Členské štáty by mali venovať osobitnú pozornosť špecifikám cezhraničných regiónov, najvzdialenejších regiónov, exkláv a geograficky izolovaných oblastí a potrebe spolupráce na miestnej a regionálnej úrovni.
8. Členské štáty by sa mali vyhnúť narušeniu dodávateľských reťazcov a nevyhnutného cestovania, a mali by zachovávať pohyb dopravných tokov v súlade so systémom „zelených jazdných pruhov“.
9. Členské štáty by si mali pravidelne vymieňať informácie o všetkých záležitostiach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto odporúčania, a zodpovedajúcim spôsobom informovať občanov.
10. Obmedzenia by nemali mať formu zákazov prevádzky určitých dopravných služieb.

Koordinovaný rámec na uľahčenie bezpečného voľného pohybu počas pandémie COVID-19

11. Cestujúci, ktorí sú držiteľmi platného digitálneho COVID preukazu EÚ vydaného podľa nariadenia (EÚ) 2021/953 spĺňajúceho podmienky bodu 12, by nemali podliehať dodatočným obmedzeniam voľného pohybu. Predovšetkým by sa nemalo vyžadovať, aby sa osoby cestujúce v rámci Únie podrobovali karanténe.

V tejto súvislosti by sa na prvý pododsek mali uplatňovať tieto výnimky:

- a) oslobodenia stanovené v bode 16;
- b) dodatočné opatrenia stanovené v bode 19 pre príchody z oblastí s veľmi vysokou úrovňou cirkulácie vírusu, pri ktorých je pravdepodobné, že by viedli k významnej úrovni prinesených prípadov;
- c) dodatočné opatrenia dohodnuté podľa bodu 25 s cieľom oddialiť šírenie nových znepokojujúcich variantov vírusu SARS-CoV-2 alebo jeho variantov vyžadujúcich si pozornosť.

12. Digitálny COVID preukaz EÚ by sa mal akceptovať, ak jeho pravosť, platnosť a integritu možno overiť a ak spĺňa tieto podmienky:

a) potvrdenia o očkovaní boli vydané v súlade s nariadením (EÚ) 2021/953 pre vakcínu proti ochoreniu COVID19, na ktorú sa vzťahuje článok 5 ods. 5 prvý pododsek uvedeného nariadenia, pričom z týchto potvrdení vyplýva, že ich držiteľ:

- dostal druhú dávku v prípade dvojdávkovej série,
- dostal jednodávkovú vakcínu;
- dostal jednu dávku dvojdávkovej vakcíny po predchádzajúcej infekcii koronavírusom SARS-CoV-2, v súlade so stratégiou vakcinácie členského štátu vykonávajúceho očkovanie;
- dostal posilňovaciu dávku po dokončení primárnej vakcinačnej série;

za predpokladu, že ešte neuplynulo obdobie uznávania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/953, a v prípade potvrdení, na ktoré sa vzťahujú body i) až iii), za predpokladu, že od poslednej dávky uplynulo aspoň 14 dní.

Členské štáty by tiež mohli akceptovať potvrdenia o očkovaní vydané v súlade s nariadením (EÚ) 2021/953 pre vakcíny proti ochoreniu COVID-19, na ktoré sa vzťahuje článok 5 ods. 5 druhý pododsek nariadenia o digitálnom COVID preukaze EÚ.

Členské štáty by mali zabezpečiť prístup k očkovaniu posilňovacími dávkami pre tie skupiny obyvateľstva, ktorých potvrdenia o dokončení primárnej vakcinačnej série sa blížia ku koncu štandardného obdobia uznávania a pre ktoré vnútroštátne orgány vydali odporúčanie, aby dostali posilňovaciu dávku.

Na základe ďalších vedeckých dôkazov by Komisia mala pravidelne prehodnocovať prístup stanovený v písmene a).

b) potvrdenia o vykonaní testu vydané v súlade s nariadením (EÚ) 2021/953, v ktorých sa uvádza negatívny výsledok testu, získané:

- najviac 72 hodín pred príchodom v prípade molekulárneho testu amplifikácie nukleových kyselín (NAAT) alebo

- najviac 24 hodín pred príchodom v prípade rýchleho antigénového testu (RAT) uvedeného v spoločnom a aktualizovanom zozname rýchlych antigénových testov na COVID-19²² zostavenom na základe odporúčania Rady z 21. januára 2021²³.

Na účely cestovania pri uplatňovaní práv na voľný pohyb by členské štáty mali akceptovať obidva typy testov.

Členské štáty by sa mali snažiť zabezpečiť, aby sa potvrdenia o vykonaní testu vydávali čo najskôr po odbere testovanej vzorky.

- c) potvrdenia o prekonaní ochorenia vydané v súlade s nariadením (EÚ) 2021/953, z ktorých vyplýva, že od dátumu prvého kladného výsledku NAAT uplynulo najviac 180 dní.
13. Členské štáty by mali využívať štandardizovanú funkciu podnikových pravidiel spracovania, ktorú ponúka systém digitálnych COVID preukazov EÚ.
14. Ak sa v tomto odporúčaní odkazuje na digitálne COVID preukazy EÚ vydané v súlade s nariadením (EÚ) 2021/953, malo by sa to chápať tak, že sem patria aj potvrdenia, na ktoré sa vzťahuje vykonávací akt prijatý podľa článku 3 ods. 10 alebo článku 8 ods. 2 uvedeného nariadenia, vydané tretími krajinami občanom Únie a ich rodinným príslušníkom. Členské štáty sa takisto vyzývajú, aby vydávali potvrdenia o očkovaní podľa článku 8 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/953.
15. Od osôb, ktoré nemajú digitálny COVID preukaz EÚ vydaný v súlade s nariadením (EÚ) 2021/953, by sa mohlo vyžadovať, aby najneskôr 24 hodín po príchode absolvovali test NAAT alebo RAT uvedený v spoločnom a aktualizovanom zozname. Nevzťahuje sa to na osoby oslobodené od požiadavky byť držiteľom digitálneho COVID preukazu EÚ v súlade s bodom 16.

Výnimky

16. Od týchto kategórií cestujúcich by sa nemalo vyžadovať, aby mali platný digitálny COVID preukaz EÚ vydaný podľa nariadenia (EÚ) 2021/953:
- a) tieto typy cestujúcich, ktorí vykonávajú úlohu zásadného významu alebo ktorých cesta je nevyhnutná, pri vykonávaní takejto úlohy alebo nevyhnutnej cesty:
 - pracovníci v doprave alebo poskytovatelia dopravných služieb vrátane vodičov a posádok nákladných vozidiel prepravujúcich tovar na použitie na danom území, ako aj vozidiel, ktoré cez územie iba tranzitujú;
 - pacienti cestujúci z naliehavých zdravotných dôvodov;
 - námorníci;

²²Dostupné na adrese: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

²³Odporúčanie Rady z 21. januára 2021 k spoločnému rámcu používania a validácie rýchlych antigénových testov a vzájomného uznávania výsledkov testov na COVID-19 v EÚ (Ú. v. EÚ C 24, 22.1.2021, s. 1).

- b) osoby, ktoré žijú v pohraničných regiónoch a cestujú cez hranice denne alebo často na účely práce, podnikania, vzdelávania, rodiny, zdravotnej starostlivosti alebo poskytovania starostlivosti;
- c) deti mladšie ako 12 rokov.

Semaforová mapa EÚ a výnimky a z nich vychádzajúce dodatočné opatrenia

17. Na základe údajov poskytnutých členskými štátmi by Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb malo uverejniť mapu členských štátov rozčlenenú podľa regiónov, ktorá bude prostredníctvom semaforového systému informovať o potenciálnom riziku, že osoba cestujúca z konkrétneho regiónu je infikovaná vírusom SARS-CoV-2. Táto mapa by mala obsahovať aj údaje z Islandu, Lichtenštajnska, Nórska a – hneď ako to umožnia podmienky²⁴ – Švajčiarskej konfederácie.

Semaforová mapa by mala byť založená na kritériách, prahových hodnotách a farebnom kóde stanovených v prílohe.

18. Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb by malo každý týždeň uverejniť aktualizované verzie máp a podkladových údajov.
19. Semaforová mapa by mala slúžiť na poskytovanie informácií verejnosti a orgánom členských štátov o vývoji epidemiologickej situácie v celej Únii. Okrem toho by členské štáty mali na základe semaforovej mapy uplatňovať tieto opatrenia, pokiaľ ide o cesty do oblastí a z oblastí s veľmi vysokou úrovňou cirkulácie vírusu označených ako „tmavočervené“ v súlade s bodom 3 písm. g) prílohy:
- a) členské štáty by mali odrádzať od všetkých ciest, ktoré nie sú nevyhnutné, do týchto oblastí a z týchto oblastí;
 - b) od osôb, ktoré nie sú držiteľmi potvrdenia o očkovaní alebo prekonaní ochorenia a prichádzajú z týchto oblastí, by sa malo vyžadovať, aby pred odchodom absolvovali test NAAT alebo RAT uvedený v spoločnom a aktualizovanom zozname a po príchode sa podrobili karanténe/samoizolácii v dĺžke desať dní. Karanténa/samoizolácia by mala skončiť skôr, ak sa príslušná osoba najskôr piaty deň po príchode podrobí testu na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2 a jeho výsledok bude negatívny.

²⁴ S výhradou uzavretia dohody medzi EÚ a Švajčiarskou konfederáciou o spolupráci v oblasti verejného zdravia vrátane účasti Švajčiarskej konfederácie v Európskom centre pre prevenciu a kontrolu chorôb podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 851/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa zriaďuje Európske Centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (Ú. v. EÚ L 142, 30.4.2004, s. 1).

Ak sa na takéto osoby vzťahuje bod 16 písm. a) alebo b), nemalo by sa od nich vyžadovať, aby sa podrobili karanténe/samoizolácii, ale môže sa od nich vyžadovať, aby mali potvrdenia o vykonaní testu s negatívnym výsledkom. Odchyľne od toho by sa od pracovníkov v doprave a poskytovateľov dopravných služieb nemalo vyžadovať, aby sa pri plnení tejto úlohy zásadného významu podrobili samoizolácii/karanténe alebo aby mali potvrdenie o vykonaní testu s negatívnym výsledkom.

Od detí mladších ako 12 rokov, ktoré sú držiteľmi platného digitálneho COVID preukazu EÚ alebo negatívneho testu na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2 a ktoré prichádzajú z oblastí označených ako „tmavočervené“, by sa nemalo vyžadovať, aby absolvovali karanténu/samoizoláciu. Okrem toho, by sa od detí mladších ako šesť rokov nemalo vyžadovať, aby v súvislosti s cestovaním podstúpili karanténu/samoizoláciu alebo testy na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2.

Reakcia na výskyt znepokojujúcich variantov alebo variantov vyžadujúcich si pozornosť a núdzová brzda

20. Členské štáty by mali venovať osobitnú pozornosť šíreniu nových znepokojujúcich variantov vírusu SARS-CoV-2 alebo jeho variantov vyžadujúcich si pozornosť, najmä variantov, ktoré zvyšujú prenosnosť alebo závažnosť ochorenia alebo ovplyvňujú účinnosť vakcíny. Na tento účel by členské štáty mali využívať údaje a posúdenia rizika uverejnené Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb o znepokojujúcich variantoch alebo variantoch vyžadujúcich si pozornosť v EÚ/EHP.

Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb by s cieľom podporiť členské štáty malo naďalej uverejňovať informácie a mapy o znepokojujúcich variantoch vírusu SARS-CoV-2 alebo jeho variantoch vyžadujúcich si pozornosť, najmä pokiaľ ide o objemy sekvenovania a distribúciu variantov.

21. Na získanie včasných a presných informácií o výskyte a cirkulácii znepokojujúcich variantov vírusu SARS-CoV-2 alebo jeho variantov vyžadujúcich si pozornosť by členské štáty mali dosiahnuť alebo zachovať vysoký objem sekvenovania, v ideálnom prípade na úrovni, ktorá umožňuje detekciu variantov predstavujúcich 1 % cirkulujúcich vírusov alebo menej.

Členské štáty by mali každý týždeň poskytovať údaje o výsledkoch sekvenovania pri prípadoch pozitívnych na SARS-CoV-2 a objeme sekvenovania, a to aj na regionálnej úrovni, aby sa akékoľvek opatrenia mohli zamerať na regióny, v ktorých sú nevyhnutne potrebné.

22. Ak členský štát vyžaduje od cestujúcich vrátane držiteľov digitálneho COVID preukazu EÚ, aby sa po vstupe na jeho územie podrobili karanténe/samoizolácii, alebo aby boli testovaní na infekciu koronavírusom SARS-CoV-2, alebo ak ukladá držiteľom takýchto preukazov iné obmedzenia v reakcii na výskyt nového znepokojujúceho variantu vírusu SARS-CoV-2 alebo jeho variantu vyžadujúceho si pozornosť, mal by o tom informovať Komisiu a ostatné členské štáty, a to aj poskytnutím informácií uvedených v článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/953. Ak je to možné, takéto informácie by sa mali poskytnúť 48 hodín pred zavedením takýchto nových obmedzení. Takéto opatrenia by sa vždy, keď je to možné, mali obmedziť na regionálnu úroveň.

Malo by sa to vzťahovať aj na situácie, keď členský štát v súlade s právom Únie uloží dodatočné požiadavky týkajúce sa podrobenia sa karanténe/samoizolácii alebo testu, pretože epidemiologická situácia v členskom štáte alebo v oblasti v rámci členského štátu sa rýchlo zhoršuje, a to najmä v oblastiach už označených „tmavočervenou“ farbou. V tomto prípade by poskytnuté informácie mali jasne uvádzať, prečo sú dodatočné opatrenia nevyhnutné a primerané.

23. Ak členský štát aktivuje núdzovú brzdu a v dôsledku toho vyžaduje, aby pracovníci v doprave a poskytovatelia dopravných služieb absolvovali test na infekciu COVID-19, mali by sa použiť rýchle antigénové testy a nemala by sa vyžadovať karanténa; tento postup by nemal viesť k narušeniu dopravy. Ak by došlo k narušeniu dopravy alebo dodávateľského reťazca, členské štáty by mali bezodkladne zrušiť alebo odvolať akékoľvek takéto požiadavky na systematické testovanie, aby sa zachovalo fungovanie „zelených jazdných pruhov“. Ak sa núdzová brzda aktivuje podľa druhého pododseku bodu 22, testy by sa nemali vyžadovať.
24. Na základe informácií poskytnutých v súlade s bodom 22 by Rada v úzkej spolupráci s Komisiou a s podporou Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb mala situáciu koordinovaným spôsobom preskúmať. Počas takéhoto koordinačného stretnutia by mal dotknutý členský štát vysvetliť dôvody svojich opatrení.
- Komisia môže na základe pravidelného posudzovania nových dôkazov o variantoch vykonávaného Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb a na základe rámca vypracovaného európskou skupinou expertov pre varianty vírusu SARS-CoV-2 (až bude tento rámec k dispozícii) navrhnuť diskusiu v rámci Rady o novom znepokojujúcom variante vírusu SARS-CoV-2 alebo jeho variante vyžadujúcom si pozornosť alebo o rýchlo sa zhoršujúcej epidemiologickej situácii v členskom štáte alebo v regióne v rámci členského štátu.
25. Počas diskusie podľa bodu 24 by Komisia mohla, ak to bude potrebné a vhodné, navrhnuť, aby sa Rada dohodla na koordinovanom prístupe, pokiaľ ide o cestovanie z dotknutých oblastí, ktorého cieľom je najmä oddialiť šírenie variantu v rámci Únie, ako sú požiadavky týkajúce sa testovania a/alebo karantény/samoizolácie cestujúcich.
26. Každá situácia, ktorá povedie k prijatiu opatrení podľa tohto bodu, by sa mala pravidelne preskúmať. Komisia alebo členské štáty môžu navrhnuť zrušenie opatrení zavedených v súlade s koordinovaným prístupom k novým znepokojujúcim variantom vírusu SARS-CoV-2 alebo jeho variantom vyžadujúcim si pozornosť.

Formulár na vyhľadanie cestujúceho a vyhľadávanie kontaktov

27. Členské štáty by mohli zvážiť požiadavku, aby osoby cestujúce na ich územie prostriedkami hromadnej dopravy s vopred prideleným sedadlom alebo kabínou predkladali formuláre na vyhľadanie cestujúceho (FVC) v súlade s požiadavkami na ochranu údajov. Na tento účel by členské štáty mohli využívať spoločný digitálny formulár na vyhľadanie cestujúceho, ktorý bol vyvinutý v rámci akcie EU Healthy Gateways²⁵, a pripojiť sa k platforme na výmenu údajov z FVC s cieľom zlepšiť svoje možnosti cezhraničného vyhľadávania kontaktov v prípade všetkých druhov dopravy.

²⁵ <https://www.euplf.eu/en/home/index.html>

28. Ak sa pri príchode do miesta určenia vyskytnú u nejakej osoby symptómy, malo by sa v súlade s miestnou praxou uskutočniť testovanie, diagnostika, izolácia a vyhľadávanie kontaktov, pričom vstup by sa nemal odoprieť. Informácie o prípadoch, ktoré boli zistené pri príchode, by sa mali na účely vyhľadávania kontaktov bezodkladne poskytnúť orgánom verejného zdravotníctva krajín, v ktorých sa dotknutá osoba počas predchádzajúcich 14 dní zdržiavala, a to prostredníctvom platformy na výmenu údajov z FVC, prípadne prostredníctvom systému včasného varovania a reakcie.

Komunikácia a informovanie verejnosti

29. V súlade s článkom 11 nariadenia (EÚ) 2021/953 by členské štáty mali príslušným zainteresovaným stranám a širokej verejnosti poskytnúť jasné, komplexné a včasné informácie o všetkých opatreniach, ktoré majú vplyv na právo na voľný pohyb, a o všetkých sprievodných požiadavkách, ako je napríklad potreba vyplniť FVC, a to čo najskôr pred nadobudnutím účinnosti nových opatrení. Spravidla by sa tieto informácie mali uverejniť aspoň 24 hodín pred nadobudnutím účinnosti opatrení, pričom treba prihliadať na to, že v prípade epidemiologických núdzových situácií je potrebná určitá flexibilita. Tieto informácie by sa mali uverejňovať aj v strojovo čitateľnom formáte.
30. Tieto informácie by členské štáty mali pravidelne aktualizovať a mali by sa sprístupniť aj na webovej platforme „Re-open EU“, ktorá by mala obsahovať mapu pravidelne uverejňovanú Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb podľa bodu 17. Členské štáty by mali prostredníctvom platformy Re-open EU poskytnúť prípadne aj informácie o vnútroštátnom používaní digitálneho COVID preukazu EÚ.
31. Podstata opatrení, ich geografický rozsah pôsobnosti a kategórie osôb, na ktoré sa vzťahujú, by mali byť jasne opísané.

Záverečné ustanovenia

32. Komisia by mala toto odporúčanie pravidelne preskúmať s podporou Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb. Komisia by mala o tom pravidelne podávať správy Rade.
33. Odporúčanie (EÚ) 2020/1475 sa nahrádza týmto odporúčaním.
34. Toto odporúčanie by sa malo uplatňovať od 1. februára 2022.
35. Toto odporúčanie sa prestane uplatňovať najneskôr v rovnakom čase ako nariadenie (EÚ) 2021/953.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

PRÍLOHA
Semaforová mapa EÚ

1. Semaforová mapa by mala vychádzať z týchto kritérií:
 - (a) „14-dňová miera oznámených prípadov“, t. j. celkový počet novooznámených prípadov ochorenia COVID-19 na 100 000 obyvateľov za posledných 14 dní na regionálnej úrovni;
 - (b) „zaočkovanosť“, t. j. kumulatívna úplná zaočkovanosť v rámci základného očkovania u celkovej populácie na regionálnej úrovni;
 - (c) „miera testovania“, t. j. počet testov na infekciu COVID-19 na 100 000 obyvateľov vykonaných počas posledného týždňa.
2. Na dosiahnutie celkového skóre by sa 14-dňová miera oznámených prípadov (C) mala vážiť podľa zaočkovanosti (V) v konkrétnom regióne. Ak hodnota pre ktorékoľvek z týchto dvoch kritérií nie je k dispozícii na regionálnej úrovni, mala by sa použiť hodnota na vnútroštátnej úrovni.

Na tento účel by sa mal použiť tento vzorec:

$$(C+C*(100-V)/100)/2 = \textit{vážená miera}$$

3. Jednotlivé oblasti by na semaforovej mape mali byť farebne označované takto:
 - (d) zelená, ak je vážená miera nižšia ako 40;
 - (e) oranžová, ak vážená miera je nižšia ako 100, ale dosahuje úroveň 40 alebo viac;
 - (f) červená, ak vážená miera je nižšia ako 300, ale dosahuje úroveň 100 alebo viac;
 - (g) tmavočervená, ak vážená miera je 300 alebo viac;
 - (h) tmavošedá, ak miera testovania je 600 alebo menej;
 - (i) šedá, ak nie sú k dispozícii dostatočné údaje na posúdenie písmen a) až e).